

Särskilda uppdrag för år 2023

**Redovisning till
Driftnämnden Kultur och Skola
Region Halland**

**Hallands
bildningsförbund**

A. Kultur för äldre

Hallands bildningsförbund ska arbeta i överensstämmelse med Överenskommelse om regional samverkan gällande kultur för äldre (DNKS180286).

Martin Odd,
utvecklare Kultur och Hälsa

Efter att i sammanlagt ha arbetat på Hallands bildningsförbund i olika roller, sedan ca 29 år tillbaka, gick Martin Odd i pension den 31 december. Hans efterträdare Emelie Olofsson började den 1 december. Blir hon kvar till år 2052?

Emelie Olofsson,
utvecklare Kultur och Hälsa

Sedan 2016 finns en reglerad samverkan i Halland mellan regionen och kommunerna gällande kulturens plats i äldreomsorgen. Utgångspunkterna sammanfattas i den regionala överenskommelse som undertecknades av kommunernas ledningspersoner från kultur- och socialförvaltning. Varje kommun har sedan utvecklat egna överenskommelser om hur samverkan ska ske mellan de två förvaltningarna. Under de år som passerat har i princip alla undertecknare lämnat sina tjänster och ersatts med nya chefer. Viktigt är att löpande ge dessa en möjlighet att sätta sig in i den halländska samverkan. Bl a ska detta ske genom att ansvarig på bildningsförbundet årligen rapporterar om aktiviteter och insatser per kommun.

I NOVEMBER HADE vi ett intensivt möte med REKO-gruppen där man från kommunerna som vanligt delade sina erfarenheter av arbetet och förutsättningarna.

Några exempel:

Falkenberg fick under året ny kulturchef, Karolina Petersen. Vi kunde i direkt anslutning till detta ha ett möte och diskutera den regionala samverkan runt kultur i äldreomsorgen, något Karolina såg som viktigt. Hon har också sökt utbyte med REKO Halmstad och tidigare REKO-representant i Falkenberg för att skaffa sig en bild av situationen.

Laholm har ett sparbetning som bl a innebär att den förebyggande hälsoenheten läggs ner. Eftersom REKO-representanten arbetar där finns det frågetecken gällande detta inför nästa år.

Halmstad berättade om sin livaktiga verksamhet, där man bl a kopplar arbetet med funkisfestivalen till kultur för äldre. Vinnaren av senaste festivalen fick göra en mycket uppskattad turné i Halmstads äldreomsorg tillsammans med en erfaren musiker från bildningsförbundets utbud.

Man ordnade också mobila konstvisningar utifrån en idé från en guide på Mjällby konstmuseum. Två guider turades om att åka runt och visa 3-4 verk gjorda av Halmstadgruppen och höll även föreläsningar som fokuserade på Halmstadgruppen med tillhörande bildspel. Visningarna blev mycket uppskattade och väckte många minnen och anekdoter om konstnärerna och Halmstad.

I samverkan med bildningsförbundet genomförde man också för sextonde sommaren i rad en turné med unga musiker som spelade på samtliga enheter. Detta görs i en beprövad form där kostnaderna delas mellan kommunen och den subventionspott som är tillgänglig utifrån den regionala överenskommelsen. Stor glädje för seniorerna med besök av dessa begåvade ungdomar och en enormt utvecklande upplevelse för ungdomarna som ofta kommer från kulturskolan eller fri musikverksamhet.

Halmstads insatser blir inspirerande för övriga kommuner och efter mötet fick alla en samlad beskrivning satsningarna. Det här utbytet är en av poängerna med den regionala samverkan. Vi sprider goda exempel och erfarenheter och stärker arbetet med kultur i äldreomsorgen.

ETT NYHETSBRÄV GAVS ut som bl a innehöll en intervju med Falkenbergs nya kulturchef. Även en intervju med professor Gunnar Bjursell, i samband med att han föreläste på Halmstads stadsbibliotek om musikens betydelse för hälsan,

inte minst för äldre. Hugo Tham bidrog med en artikel om dansens möjligheter i demensvården. Det fanns också en stor artikel om arbetet med en ny musikteater för äldreomsorg och föreningsliv, ”Killen som ramlade ner från himlen”. En verklighetsbaserad berättelse om händelser i Halmstad och Halland under andra världskriget. I Nyhetsbrevet fick Martin Odd en möjlighet att framföra några ord inför sin pensionering och vi kunde även presentera Emelie Olofsson som tar över arbetet som utvecklare för kultur för äldre.

KULTUR SOM MINNESVÄCKARE. Musikteaterföreställningen ”Killen som ramlade ner från himlen” är den åttonde föreställningen som vi sedan 2014 producerat i samverkan med kommunerna. Specialdesignade för äldreomsorg och föreningsliv, enormt uppskattade program med många hundra bokningar. I samband med produktionen initierade vi en satsning för kultur som minnesväckare i det dagliga arbetet i äldreomsorgen. Till flera av de tidigare produktionerna har vi tillsammans med Karin Rydén, REKO-representant i Falkenberg, tagit fram minneshäften som anknyter till föreställningarnas tema. Till en föreställning om radiolyssnandet förr i tiden kunde det t ex vara bilder på Sigge Fürst eller på Ingemar Johansson, som blev världsmästare i tungviktsboxning juni 1959. Då lyssnade en miljon svenskar på radioreferatet från matchen, ett starkt minne för många. Flera hade skaffat sig den moderna produkten transistorradio som kommit 1958.

Syftet med minneshäftena är att de ska kunna användas av personalen som stöd för och inspiration till samtal med seniorerna. Man kan sitta med häftena innan föreställningen kommer på besök och även efteråt. Det kan bli samtal som väcker minnen och glädje hos seniorerna och ger kunskap till personalen och en utvecklad bild av ”deras” äldre. Detta har visat sig fungera fint.

Martin Odd och Gunnar Bjursell i samspråk. Foto: Mymmel Blomberg

Henrik och Alexandra Murdock på scenen.
Foto: Mymmel Blomberg.

TILL DEN NYA föreställningen om andra världskriget planerar vi att ta fram ett häfte med bild och text om epoken med allt från ransoneringskuponger, flyglarm, mode, Per Albin Hansson och artister och bekanta händelser från epoken.

Då föreställningen kommer turnera i Halmstads äldreomsorg hösten 2024 har vi inlett en dialog med REKO Halmstad för att se om det går att ordna inspiration och utbildning för personalen om hur kultur, bilder och musik kan användas som minnesväckare med hjälp av sådant minneshäfte.

Vi tänker att satsningen skulle kunna heta: -Tack för att ni hjälper mig att komma ihåg.

Detta är ord från en äldre man i samband med en av våra föreställningar.

I NOVEMBER DELTOG Emelie Olofsson från bildningsförbundet i årlig konferens som anordnas av nätverket för kultur och hälsa i Sverige. Nätverket har funnits sedan 1999 och är

ett viktigt forum där yrkesverksamma stärks genom utbyte av kunskaper och erfarenheter. God samverkan som inspirerar till utveckling! Syftet med nätverket är att öka kunskapen om vad kultur och hälsa-insatser kan innebära för enskilda människor och samhället i stort.

Årets tema var insatser riktat till vårdpersonal och äldre. Aktuell forskning kring aktiviteters roll och betydelse för hälsa hos den äldre människan presenterades. Goda exempel på hur man genom kultur kan stärka det friska, stödjande sociala delaktighet och minska den ofrivilliga ensamheten lyftes.

Vi behöver hitta ett gemensamt språk mellan vård och kultur och det konstaterades att kultur och hälsa-området tycks passa väl in i det växande omställningsarbetet inom sjukvården, kallat ”god och nära vård”.

När det gäller tillgänglighet underströks vikten av strategier och målformuleringar i styrdokument. Det blev återigen tydligt att Halland, i och med den regionala överenskommelsen för att säkerställa kultur för äldre i länet, ligger i framkant.

Även om det ser väldigt olika ut runtom i landet finns det på många håll farhågor gällande okunskap och minskade resurser både i vården och inom kulturen. God samverkan, att synliggöra evidens och förankra både regionalt och nationellt är av stor vikt.

ANALYS AV MÅLUPPFYLLELSE

Överenskommelsen om regional samverkan gällande kultur för äldre är fortfarande unik och därför föremål för intresse från andra håll i landet. Numera konstaterar vi också att det lett till att andra inspirerats till att ta efter. REKO-gruppen är central för uthålligheten i arbetet. Det är både en glädje och trygghet för oss att få arbeta tillsammans med engagerade och kunniga kommunala tjänstepersoner inom såväl kultur som äldreomsorg.

Budgeterad fördelning av regionbidraget

Utvecklare kultur och hälsa	455 250kr
Subvention föreningar	246 750 kr
Subvention Laholm	55 027 kr
Subvention Hylte	21 498 kr
Subvention Halmstad	186 020 kr
Subvention Falkenberg	94 393 kr
Subvention Varberg	129 430 kr
Subvention Kungsbacka	143 632 kr
Summa uppdrag A:	1 332 000 kr

B. Förmedling av kulturutbud till kommunal omsorgsverksamhet och föreningsliv

Hallands bildningsförbund ska förmedla kulturprogram till kommunal omsorgsverksamhet och föreningsliv med spridning i hela Halland. Det subventionerade kulturutbud som förmedlas ska uppfylla de villkor som anges för regionalt subventionerat kulturutbud i Överenskommelse om regional samverkan gällande kultur för äldre.

Charlotta Magnusson,
kulturförmedlare

Jörgen Magnusson,
musiker

Det har varit ett fint kulturår i Halland, vi har ett brett utbud av fantastiska artister som verkligen känner vår publik och sprider oerhörd glädje. Men det finns en tydlig trend av högre kostnader för bokarna, som inte fylls på i motsvarande grad i deras plånböcker. För att vår statistik ska vara relevant går det inte att jämföra med de senaste åren utan vi får gå tillbaka till 2019, det senaste "normalåret".

Förmedlade bokningar år	2023	2019
Föreningsliv	530	525
Kommunal omsorg	728	873
Totalt:	1 258	1 398

Snittpris per bokning:	2 735 kr	2 279 kr
Resekostnad snitt/ bokning:	214 kr	184 kr

UNDER 2023 HAR vi producerat Kulturutbudskatalogen, som går ut till våra beställare. Vi har en levande hemsida som uppdateras med nyheter under året.

I NOVEMBER HÖLLS den årliga utbudsdagen på Varbergs teater, en tradition som startades 2008. Här presenterades smakprov på tio akter inför kommande års utbud. Publiken bestod som vanligt av representanter för alla de som bokar program genom Hallands bildningsförbund. Många i publiken tycker att detta är en av årets bästa dagar. Cirka 160 entusiastiska i salongen fick även via enkät ange vilka akter de ansåg passade bäst i vårt utbud. Man fick kryssa för hur många man ville och det visade sig att vi i dialog med REKO-gruppen kunde notera att samtliga program befanns lämpliga för utbudet.

FÖR MÄNNISKOR MED demensproblematik är tillgången till kulturutövande ofta begränsat. I sina musikstunder förenar Jörgen Magnusson underhållning med terapi, samt uppmuntrar till allsång i melodier som är välkända för deltagarna. Sångerna leder ofta till samtal, kring textämne, tidsepoker, personer och fenomen. Inte så sällan träder personliga minnen och betraktelser fram från gruppens deltagare. Musiken väcker på så sätt en slumrande hjärna och vitaliserar på ett annat sätt än försök att nå fram med enbart ord och samtal.

ANTALET MUSIKSTUNDER I demensvården under 2023 har varit ganska exakt lika många som under 2022. Ingen ökning som vi hoppats på. Musikstundernas fördelning på de olika kommunerna har varit densamma 2023 som 2022, med ett undantag. Falkenberg som hade 74 bokningar 2022 har tappat 24 bokningar under 2023. Tappet kan i stort sett förklaras med indragning av kulturpengar till dagomsorgerna i kommunen. Indragningarna verkställdes i maj 2023.

FÖR ATT FÅ fart på bokningarna, så har Jörgen erbjudit och genomfört gratis musikstunder (prova på) i Hylte samt Laholms kommun. Nämnda kommuner har inte bokat på flera år, p g a dålig ekonomi. Kategorin dementa har därför inte fått någon specifik underhållning. Vi hoppas att gratisspelningarna ger effekt och att Laholm samt Hylte börjar boka igen under 2024. Normalt sett har priset för en musikstund varit 1 600 kronor.

Så här fördelar sig musikstunderna under 2023:

Kungsbacka	78	alla med subvention på 600 kronor
Falkenberg	50	1 spelning med subvention 800 kronor, 1 gratis spelning
Halmstad	31	21 spelningar med subvention på 800 kronor
Varberg	16	alla med subvention på 800 kronor
Hylte	14	12 var gratis spelningar
Laholm	4	samtliga gratis spelningar

ANALYS AV MÅLUPPFYLLELSE

Förmedlingen är omfattande och genom våra musikstunder i demensvården når vi människor som oftast befinner sig långt från möjligheter till eget kulturutövande. Spridningen i hela Halland fungerar väl avseende det subventionerade utbudet. När det gäller musikstunderna i demensvården har vi mött Laholm och Hylte som inte bokat med erbjudande om fria prova-på-stunder. De fem punkterna, som ”Överenskommelsen om regional samverkan gällande kultur för äldre” innehåller avseende kvalitet, möter vi väl. Variationen i utbudet överstiger variationen bland bokningarna. Vi har också fortsatt att producera egna musikföreställningar för att möta den efterfrågan som vi annars inte kunnat möta.

Budgeterad fördelning av regionbidraget

Musiker	374 000 kr
Kulturförmedlare	614 000 kr
Arrangörsträff	3 000 kr
Summa uppdrag B:	991 000 kr

Kulturutbudskatalogen år 2023. Foto: Charlotta Magnusson

C. Kultur och hälsa

Hallands bildningsförbund ska i samarbete med Kultur i Halland och de halländska kommunerna utveckla konceptet Kultur som stöd för rehabilitering (KUR) och vara en samordnande och stödjande resurs för de kommuner som vill arbeta med KUR. Hallands bildningsförbund ska även vara en resurs för och del av Region Hallands utvecklingsarbete inom området Kultur och hälsa.

Hallands bildningsförbund har sedan 2019 varit drivande för att ta fram en modell för kultur som stöd för rehabilitering (KUR). En halländsk modell för KUR låg färdig 2020 och i sin kulturplan för 2021-2024 beskrev regionen sin vilja att i samverkan med kommunerna utveckla ett arbete med KUR. Man ville under planperioden genomföra pilotprojekt i en eller flera kommuner. Bildningsförbundet tillfrågades om ett uppdrag att ta rollen som regional samordnare för insatserna. Det praktiska arbetet fick dock invänta pandemins avklingande.

TILLSAMMANS MED VÅR samverkansperson på kultur- och skolförvaltningen, Maria Ehrenberg, har vi sedan kunnat genomföra tre grupper i Laholm och en grupp i Halmstad. Detta gjordes i samverkan med KAA, kommunernas aktivitetsansvar. Här finns personer upp till 20 år där de flesta inte kunnat slutföra sin skolgång. Här finns också ofta hemmasittare och personer med olika svårigheter. KAA konstaterade att man genom KUR kunde se påtaglig utveckling och stegförflyttningar för deltagarna. KAA Halmstad bekräftade detta i sin utvärdering. Handledare som följt flera av deltagarna sedan grundskolan var mycket häpnadslagna över utvecklingen där de kunde se helt nya sidor hos deltagarna.

DIALOGEN MED SJUKVÅRDEN ledde till att tre vårdcentraler i Laholm under hösten förklarade att de såg KUR som intressant resurs och var redo att skicka deltagare.

DEN PRAKTISKA INSATSEN fick dock avbrytas sedan nämnden för regionens kultur- och skolförvaltning i december tog beslut att avbryta detta uppdrag till bildningsförbundet. Man ville i stället ”ta in” arbetet i den egna förvaltningen och satsa på att återuppta dialogen med sjukvårdsledningen, som inte sett KUR som intressant med hänvisning till saknad evidens. Under 2023 publicerades dock en ny svensk studie om KUR som bekräftar de positiva resultat som beskrivs i den omfattande forskningen om sambandet mellan kultur och hälsa. WHO gav 2019 ut den hittills största forsknings-sammanställningen över området. Utifrån tusentals studier sammanfattar man resultaten som säger att kultur kan vara:

- förebyggande för att bevara hälsa
- ett hinder mot ohälsa
- en resurs i hanterandet av uppkommen ohälsa

Detta är resultat vi även kunnat se i våra försöksgrupper och i arbetet med KUR.

ÖKA KUNSKAPEN OM kulturens betydelse för hälsan! Martin Odd från bildningsförbundet och Elvira Roslund Gustavsson, konstnärlig ledare för gamla krukmakeriet i Laholm, konstpedagog och konstnär, föreläste i oktober på stadsbiblioteket i Halmstad. Ämnet var kultur som resurs för hälsan med särskild inriktning på kultur som stöd för rehabilitering och kultur i äldreomsorgen. Elvira har varit KUR-ledare vid nästan alla grupper i Halland.

Programmet avslutades med en provvisning av den nya musikteaterföreställningen ”Killen som ramlade ner från himlen” med Henrik och Alexandra Murdock.

ANALYS AV MÅLUPPFYLLELSE

Arbetet med utvecklandet av Kultur som stöd för rehabilitering (KUR) har varit framgångsrikt. Efter pandemins avbrott har vi under året medverkat till att Laholms och Halmstads kommuner utvecklat verksamheter för unga vuxna och lyckats få med vårdcentraler i Laholm på att anmäla deltagare till grupper.

Väl medvetna om att detta från början varit ett tillfälligt uppdrag, där vår roll handlat om att inspirera och stödja kommuner och vårdcentraler till att komma igång, är vi ändå lite besvikna över att arbetet fick avbrytas utan att någon fortsättning är klar.

Budgeterad fördelning av regionbidraget

Summa uppdrag C: 0 kr

C. Samordning av samarbetet mellan Region Halland och ideburen sektor

Den Halländska överenskommelsen tecknades 2019 mellan Region Halland och organisationer inom idéburen sektor i Halland (RS180346). Hallands bildningsförbund ska samordna och processleda arbetet utifrån Den Halländska överenskommelsen och dess handlingsplan. Finansiering av denna del av överenskommelsen fördelas mellan Regionkontoret och förvaltningen Kultur och skola. Regionkontorets medfinansiering rekvideras årligen via avdelningen för hållbarhet.

Rebecca Nordström,
processledare

Under 2023 fokuserades arbetet på förutsättningar för det ideella engagemanget. Barn och ungas idéer om engagemang verkade som en viktig utgångspunkt för perspektiv på ett långsiktigt och kraftfullt föreningsliv.

BARN OCH UNGA är ofta skickliga på att hålla fokus på det som är föreningarnas kärna och förlorar sig sällan i betungande formalia- och formfrågor. Deras funderingar och erfarenheter kan visa åt vilka håll som föreningslivet kan komma att utvecklas i. Det är trots allt i ung ålder som framtidens demokrater formas och utgör starten på ett livslångt engagemang. Vinklingen fick på så sätt två värden – spaning mot framtidens föreningsform och inspiration för föreningars återväxt. Vidare har mycket arbete ägnats åt att synliggöra verktyg, strukturer och goda exempel som stärker förutsättningarna för långsiktighet.

DIALOGER OCH KONFERENSER. De barn- och ungdomsorganisationer som erhåller ekonomiskt stöd från Region Hallands driftsnämnd kultur och skola bjöds in till dialog om deras förutsättningar, nuläge och önskat läge. Deras erfarenheter

och tankar lyftes sedan vidare till ett framtidsforum på temat ”Framtidens föreningsliv”. Där diskuterades även trender som på ett eller annat sätt påverkar organiserat engagemang. Samverkanskonferensen byggde vidare på diskussionerna om hur ett förändrat engagemang i samhället kan påverka såväl idéburen som offentlig sektor. Jonas Nordling bjöds in som gäst för att ge en beskrivning om hur fackföreningsrörelsen utvecklats i relation till trenderna röst/service och vald/betald, samt hur det påverkat förutsättningarna för engagemang och samhället i stort.

INITIATIV. Den 15 februari hölls en utbildningsdag om Idéburet Offentligt partnerskap (IOP) och upphandling för idéburna, som är två olika finansieringsmodeller som används allt oftare i landet men som inte fått genomslag i Halland. Utbildningen riktade sig till idéburna tjänstepersoner och styrelser, politiker och tjänstepersoner inom offentlig sektor. Utbildningen lockade även deltagare från kommunerna. Det är glädjande och visar att även kommunerna är intresserade av att arbeta med idéburna organisationer på strategisk nivå.

ANSÖKAN OM SAMVERKAN kring psykisk hälsa har lämnats in. Förslaget om samverkan kallas ”Hälsa i ett sammanhang” och utgår från att offentlig sektor och andra aktörer dagligen möter personer med psykiska besvär, men som inte är föremål för vare sig diagnos eller medicinsk behandling. Genom att dessa personer får hjälp och stöd att lotsas in i föreningslivet får

Jonas Nordling pratar om förutsättningar för föreningsengagemang på Samverkanskonferensen i Varbergs Folkets Hus. Foto: Rebecca Nordström

Framtidskonferensen. Rebecca och Anders T Carlsson, Region Halland, (t.h) samtalar med Anna Haglund, Niclas Lingmén och Cornelis Marsico om Framtidens föreningsliv. Foto: Kristina Hallén Flaa

individens tillgång till ett sammanhang där individens egna intressen står i centrum. Ett sammanhang som upplevs både meningsfullt och begripligt har visat sig vara väldigt framgångsrikt för en god folkhälsa och beskrivs väl i Antonovskys teori om KASAM. Förslaget visar även på hur idéburna organisationers mångfald kan underlätta i regionens förebyggande och främjande arbete, eftersom sektorn som helhet kan erbjuda individanpassade insatser på ett stort och omfattande samhällsproblem. Ansökan är under beredning.

UNDER ÅRET HAR två initiativ för att synliggöra idéburen sektor i Halland tagits fram: den "Idéburna kartan" och "Föreningar som växer". Initiativen syftar till att synliggöra och vidga kunskapen om idéburen sektor, dess bredd, utveckling och potential.

Parterna i den Halländska Överenskommelsen är:

ABF Halland	Medborgarskolan Väst
Arkiv Halland	Neuro Halland
Astma-Allergi Halland	Neuro Halmstad
Autism Halland	Osteoporosföreningen Halland
Blodcancerföreningen Halland	PRO Halland
Bröstcancerföreningen Halland	Psoriasisförbundet Halland
DHR Region Halland	RBU Halland
Diabetesföreningen Halmstad-Hylte-Laholm	Region Halland
Epilepsiföreningen Halland	Reumatikerdistriktet Halland
Fibromyalgidistriktet Halland	RF-SISU Halland
Västra Folkets hus och park regionen	Riksteatern Halland
Folkuniversitetet – Stiftelsen kursverksamheten vid Lunds universitet	Rädda Barnen Halland
Föreningen Norden Halland	Rädda Barnen Halmstad, Hylte Laholm
GynCancerFöreningen Halland	Röda Korset Halmstad
Hallands bildningsförbund	Röda Korset Region syd
Hallands Parasportförbund	Samordningsförbundet i Halland
Högskolan i Halmstad	Sensus Västra Sverige
Hallands Stamningsförening	Synskadades Riksförbund Halland
Hela Sverige ska Leva Halland	Studieförbundet
Konstfrämjandeföreningen i Halland	Studieförbundet Vuxenskolan
Lokalt Ledd Utveckling Halland	Sverok Väst
Länsförbundet Hallands 4H	Unga funkisar
	Ångestförbundet Halland

ANALYS AV MÅLUPPFYLLELSE

Bildningsförbundet har, med finansiering delvis från Regionkontoret, samordnat och processlett arbetet under året. Detta har skett i samverkan med representanter för såväl förvaltningen Kultur och skola, Regionkontoret, Hälsa och funktionsstöd samt Psykiatriförvaltningen.

Budgerad fördelning av regionbidraget

Processledare	470 000 kr
Verksamhet	41 000 kr
Summa utv.mål B:	511 000 kr

D. Utvecklingsstöd till hembygdsrörelsens verksamhet

Hallands bildningsförbund har som medlem i Sveriges Hembygdsförbund ansvar för utvecklingsstöd till hembygdsrörelsens verksamheter i Halland.

Kerstin Hultin,
hembygdskonsulent

Ar 2023 års verksamhetsplan innebar för hembygdskonsulenten en intensiv start med den fortsatta planeringen och organisationen av Sveriges Hembygdsförbunds riksstämma i Halmstad 12-14 maj som även innefattade en Kulturarvsfestival på Friluftsmuséet Hallandsgården i Halmstad lördag 12 maj. Ett stort tack till Hallands Konstmuseum, Halmstad kommun och Region Halland kultur som stöttade detta större åtagande.

UNDER VÅREN FANNS en kommitté som med hjälp av kulturföretagaren Hatte Bärtlsson fick arbeta fram Kulturarvsfestivalens genomförande. Konsulenten skötte övergripande ansvar med budget, bokning och marknadsföring. Hallands konstmuseum gav råd och stöd på vägen samt medverkade med en utställning. En berättarföreläsning om torpare efter August Bondesons berättelse ”Herregården Ransberg” producerades och framfördes under kulturarvsfestivalen samt i september på August Bondesondagen.

TORPPROJEKTET FICK EN rivstart i början av året med en hel veckas utbildning med GPS-sättning av torp genom en kartsöksapplikation via mobiltelefoner. En gemensam teoretisk kursdag på Katrinebergs folkhögskola, som lockade ett 30 tal personer från föreningar i hela Halland, åtföljdes av fältkurser i några av föreningarnas platser: Efra, Rävinge, Fjärås, Torup och Veinge. Torpens koordinater rapporteras in till Lena Berglund Länsstyrelsen som även medverkade på teoridagen. Kursledare var Göran Bengtsson som assisterades av Olle Kjellberg som, genom Region Hallands feriejobb för ungdomar, bistod med teknisk support för äldre kursdeltagare. Att GPS-märka torplänningar är ett tidskrävande projekt som kommer att återkomma under flera år. En påverkande faktor är hög ålder bland aktiva i föreningarna där den fysiska förmågan är begränsad. En synbar effekt av torpprojektet är att det arrangeras alltfler torpvandringar runtom länet vilket lockar lokalbefolkning att gå med föreningen och ta ansvar för den ideella föreningens fortlevnad.

Reine Johansson agerade handledare tillsammans med hembygdskonsulenten.

UNDER VÅREN STÖTTADE hembygdskonsulenten hembygdsföreningar med textbearbetningar till Studieförbundet Vuxenskolans LLUH-projektet ”Bygden berättar”. Det är ett samverkansprojekt som innebär korta filmer med kulturarvsberättelser från hela Halland och som görs publikt under våren 2024. Berättelserna är kopplade till hemsidor och en fysisk QR-kod som föreningarna hjälper till att placera ut på olika platser. Projektledare: Reine Johansson (för mer information).

VÅRENS NÄTVERKSTRÄFF DIT alla intresserade kulturarvsföreningar bjuds in, ägde rum i Kungsbacka med Nordhallands hembygdsförening som värd med visning av sina nya lokaler. Ett 30-tal personer från föreningar och organisationer medverkade.

Stämmoförhandlingar i Halmstad Teater. Foto: Kerstin Hultin.

I MAJ GENOMFÖRDES riksstämman i Halmstad med ett 100-tal ombud från hela Sverige. Invi-
ningen hölls på Halmstad slott med landshöv-
ding Brittis Bentzler som hälsade välkommen.
Därefter ägde seminarier rum på Halmstad teater
med bl a Riksantikvarieämbetets chef Joakim
Malmström som berättade om Riksantikvarieäm-
betets uppdrag och kulturarvsarbete. En presenta-
tion av ny handledning om samlingsförvaltning
samt en påföljande diskussion om hembygdsrö-
relsens behov av att digitalisera sina arkiv och
samlingar.

UNDER LÖRDAGEN GENOMFÖRDES Kultur-
arvsfestival där Halmstad bjöd på bästa som-
marvädret och som under en fullspäckad dag av
evenemang lockade ca 1500-2000 besökare. En
succé!

UNDER VÅREN HADE hembygdsrörelsen åter
fått möjlighet till ungdomssommarjobb genom

Region Hallands satsning ”Framtid ungdom”. Under våren förmedlade konsulenten förfrågan till hembygdsföreningar och skötte sedan ansöknings- och anställningsförfarande. Under perioden 19/6 till 14/7 fick sex ungdomar sommarjobb, hos: Morup-Stafsinge Hf (arbete i hembygdsgårdens museum med visning), Krogserefs Hf (digitalisering) Östra Karups Minnesvårds-förening och Veinge Hf (torpsökning i fält).

FÖRENINGAR HAR SIGNALERAT ett intresse med att få hjälp av ungdomar i digitaliseringen av sina samlingar. Kommande år kommer det att finnas en gratis digital lagringsmöjlighet inom Hembygdsportalen som ingår i föreningars medlemsavgift. Ett system som godkänts av Riksantikvarieämbetet (mer avancerade system innebär avgifter). Detta öppnar upp för en möjlighet att både säkra ideella föreningars arkiv och samlingar digitalt - men också att delar av dessa tillgängliggörs publikt och blir sökbara på internet.

DEN ÅRLIGA ”HÖSTRÄFFEN” ägde rum 7 oktober på Katrinebergs folkhögskola och lockade ett 70-tal medverkande. Under våren uppmärksammades en hel del nya styrelser i föreningar vilket föranledde en presentation av varför hembygdsrörelsen är en del av Hallands bildningsförbund. En presentation som gjordes av Bildningskonsulent Björn Lind. På Hembygdsrådets begäran gjorde även konsulenten en presentation av Sveriges Hembygdsförbund och den riksstämman som årligen genomförs samt visade bilder och berättade om stämman i Halmstads genomförande. Eftermiddagen ägnades åt ämnet torpforskning där Lena Berglund från Länsstyrelsen och Göran Bengtsson (tidigare anlitad kursledare) medverkade. Projektet förs nu in på steg 2 som innebär - datering av GPS-satta torp. Detta innebär ett samarbete med Hallands släktforskarförening. Från denna förening föreläste Ulla Thorstensson och Torbjörn Nilsson. Föreningar fick sedan själva diskutera sina behov och hur framtagna information kan kopplas till hemsidor, d v s göras tillgänglig för en bredare allmänhet. I december skickades en inbjudan till en kurs i släktforskning om torp och där kursen blev uppbokad

av intresserade föreningar. En ny uppföljning sker under 2024.

UNDER ÅRET HAR konsulenten medverkat vid ett symposium om halländska bonader vid Unnaryds bonadsmuseum 15/5, ett webinarium om ”Nya dimensioner i skogarnas kulturarv” genom Kungliga skogs- och lantbruksakademien, SHF:s konsulentträffar och ett Verksamhetsforum, Nätverk Kulturarvs studieresa och kulturplanssamtal samt vid Region Halland kulturs arrangerade kulturplanssamtal. Ett möte har handlat om dokumentationsbehovet av Halländska bygdekläder.

HALLÄNSKA HEMBYGDSRÅDET HAR haft sex möten under året varav en planeringskonferens. Protokoll finns att läsa på distriktets hemsida www.hembygd.se/halland under rubriken ”Protokoll”.

DEN FYSISKA NÄTVERKSTRÄFFEN för alla kulturarvsaktörer under hösten (första fredagen i september) ställdes in, då arrangemanget krockar med Arkeologidagen och Kulturarvsdagen vilka infaller under samma period.

UNDER VÅREN OCH hösten producerades tidningen I Halland med en upplaga av ca 2 300 ex.

GENOM SHF HAR medlemmar erbjudits en mängd webbkurser, varav Heimbygdametodens ”föryngringsutveckling” pågår hos två föreningar i Halland genom Reine Johansson och Rebecca Nordström.

UNDER HÖSTEN PRODUCERADES en adventskalender med korta filmer. Inslagen gjordes av musiker Jörgen Magnusson och Benny Johnsson som besökte hembygdsgårdar i hela Halland – där olika personer berättade om företeelser, personer eller annat med koppling till sina verksamheter. Från 1 till 24 december presenterades filmerna på Hallands bildningsförbunds Youtube kanal där de fortfarande kan ses. Julkalendern spreds genom hembygdsgårdarnas sociala medier och hade 5 000 visningar på youtube kanalen och uppskattningsvis ytterligare 5 000 visningar på andra sociala medier inklusive delningar. Konsulenten skötte förmedling och spridningen av de färdiga filmerna 1-24/12.

BESÖKEN PÅ HEMBYGDSGÅRDARNA ökade från 40 000 år 2022 till **75 000 besökare** till ca 960 evenemang år 2023. Det visar Sveriges hembygdsgårdarnas undersökning där 53 av Halländska Hembygdsgårdarnas 76 medlemsföreningar deltog. Medlemsantalet sjönk från 19 708 till **19 300 medlemmar**. Hembygdsgården Gamla Varberg är en av landets största hembygdsgårdar med sina 1 878 medlemmar. År 2023 var **120 aktiviteter riktade till barn och unga** och lockade ca **5 000 besökare** vid dessa aktiviteter.

ANALYS AV MÅLUPPFYLLELSE

Målet att bistå hembygdsgårdar med utvecklingsstöd har uppfyllts väl. Genom Hembygdsgårdsrådet och årliga träffar med föreningsledare hålls nära kontakter som ofta leder till att hembygdsgårdskonsulenterna kan motverka problem redan innan de uppstår. Dessutom ges möjligheter att knyta kontakter med andra kulturarvsaktörer genom de årliga nätverksträffarna.

Budgerad fördelning av regionbidraget

Hembygdsgårdskonsulent	793 000 kr
Förtroendevalda	10 000 kr
Riksstämman Halland	58 000 kr
Kulturarvsfestival	54 000 kr
Verksamhetsmedel	22 000 kr
Summa utv.mål D:	937 000 kr

Landshövding Brittis Benzler och Hembygdshövding Bo Westman samtalar i Slottets trädgård. Foto: Kerstin Hultin.

E. Utvecklingsstöd till föreningsdrivna teaterföreningar

Hallands bildningsförbund ska erbjuda stöd till föreningsdrivna scenkonstaktörer i hela Halland, med fokus på teaterområdet, och skapa möjligheter till möten mellan professionella och amatörer.

Ika Nord,
teaterkonsulent

En nationell amatörteaterfestival var ett av de större uppdrag som genomfördes 2023. Festivalen arrangerades av HBF på uppdrag av ATR. HBF arrangerade spelscener, teknik, boende, mat och samkväm.

I SAMBAND MED denna festival inbjöds samtliga amatörer i Halland att kostnadsfritt ta del av alla föreställningar samt följande möjligheter till förkovran i form av workshops. Alla som ville fick möjlighet att välja och delta i två workshops.

Sång med Pia Olby, lektor i sånggestaltning vid Stockholms Konstnärliga Högskola. ”Vi utforskar gränserna för vad vi törs.”

Smink o Mask med Tiina Bengtsson, frilans inom teater, film, tv och revy. ”Vanligt scenmink, sätta

på en peruk så den sitter, göra kvinna till man...” Kursen utformades efter gruppdeltagarnas egna önskemål.

Stage Fight med Linnea Ytterlid, dramapedagog, Kulturskolan Halmstad. ”På ett säkert sätt lär vi oss grunderna i stagefighting och skapar egna slagsmålsscener.” Från 12 år.

Teater med Agnetha Andersson & Andreas Andersen, skådespelare och teaterpedagoger Falkenbergs Teater. ”Teaterövningar som utvecklar fantasi och koncentration och som stärker rösten. Att förstå och gestalta en text, improvisera, och lyssna på varandra.” Workshopen riktade sig främst till barn och unga.

Dockteater med Annette Cegrell Sköld & Kate Thorlid, figur & dockteaterpedagoger, UNIMA (Union Internationale de la Marionnette). ”Kasperdockans historia, att tillverka enkla figurer och skapa korta scener på ett roligt och lättsamt sätt.”

Scenkonst i ord o bild med Anna-Karin Waldemarsson. Praktisk workshop med kombination av Tableaux Vivants och textkommentarer.

Röst o Gestaltning med Robert Jakobsson, skådespelare, Teater Albatross. Röstarbete huvudsakligen i grupp. ”Vi övar tillsammans på att våga höras”. Alla åldrar.

Ljus och Dekor Studiebesök på Ljus & Dekor.

Röst/Regi/Text med Örjan Herlitz.

Halländska teaterdagen, Teatergruppen Stjärnan ger Trettondagsafton. Foto: Ika Nord.

EN HALLÄNSK TEATERDAG genomfördes efter att alla tillresta grupper åkt hem. Samtliga länets grupper var inbjudna att spela en föreställning eller en del därav.

Det blev revy, Shakespeare, science fiction m.m. Det hela blev så lyckat att det bestämdes, att denna regionala scenkonstdag skall få en fortsättning 2024. Arbetet med detta påbörjades 2023. I år kommer även Teater Halland att vara med under en dag med samtal och workshops kring skådespeleri, regi, teknik, marknadsföring, publikarbete, kostym, rekvisita m.m.

GÄSTSPEL FRÅN UKRAINA. Amatörteaterns Riksförbund (ATR), kunde år 2022, med stöd av HBF, förlägga sin årliga nationella festival till Halmstad. Man ville att festivalen skulle präglas av barn- och ungdomsteater och utlysningen om festivalen nådde ända till Ukraina. Nataliia Shapovalova, lärare vid Creative School What If i Lviv, skickade in en liten föreställningsfilm till urvalsjuryn *"The places of lucky people"*. ATR hade ingen möjlighet att göra något för att dem, men HBF lyckades genom bl.a. stöd från Sparbanksstiftelsen Kronan möjliggöra gästspelet och resan hit. Med en ensemble där ingen var äldre än 15 genomfördes föreställningar och gruppen tog också del av flera workshops. Mycket god kontakt uppstod mellan barnen från Ukraina och Hallarnas Skådespelarlags unga teatergrupp Hydra och idén föddes om att göra en föreställning ihop. Arbeta pågår nu med att skapa förutsättningar för de två unga ensemblerna att arbeta ihop sig och sedan göra en föreställning tillsammans. På var sitt håll arbetar man nu fram material. I Ukraina mer fysiskt, musikaliskt och här mer textbaserat. I maj månad hoppas vi att det skall gå att se resultatet.

HISTORISK CATWALK. I samband med firandet av Föreningen Gamla Halmstads hundraårsjubileum och inflyttning i lokalerna på Halmstad slott, genomfördes en Catwalk med kostymer från 1600-talet med mannekänger ur amatörteaterföreningar och teatergruppen Stjärnan och med Ika Nord som konferencier.

Före: en sliten tvättstuga --- och --- efter: ett praktiskt arbetsrum.
 Foto: Ika Nord.

Mycket tack vare hårt arbetande far och son Frisell. Foto: Ika Nord.

ÄNTLIGEN ÄR DRÖMMEN om ett regionalt kostymförråd verklighet! Det har tagit en hel del tid och arbete att få Kostymeriet, inordnat i den gamla tvättstugan på Frögatan 10 i Halmstad, att bli praktiskt fungerande. Detta har skett med stor hjälp av (de i Slottsspelet medverkande) Niclas Frisell med familj. Kortfattat har följande skett: Fyra tvättmaskiner har skänkts bort. Asbestväggar har monterats ned och sanerats, elektriciteten säkrats, vatten stängts av men behållits för en tvättmaskin. Den antika centrifugen skulle dock blivit för kostsam att flytta, så istället har de återbrukade arbetsborden placerats så att den inte stjälar någon plats. En väggfast bänk har bytt rum, en monumental mangel har migrerat, fyra hyllsystem har satts upp, fem långa, grova och stabila väggfasta men rullande garderobklädställningar (som ursprungligen kommer från Folkparken och nu senast "bott" på Kajskjulet) har flyttat in och bär praktiskt upp hur mycket som helst. Och så har kläder och tyger tvättats, sorterats, lagats, hängts in och placerats i märkta plastlådor. Vilken skatt! Kostymeriet är nu ett fungerande kostymbibliotek!

OLIKA STÖDINSATSER AV TEATERKONSULENTEN:

Rörelse/regi/kostym

Mass for Peace av Karl Jenkins med kören Vox Humana, Varberg

Scenografi o Rekvisita

Mord på Wapnö

Koreografi

Tingeling och sagornas väktare, Hallarnas skådespelarlag

Kackel i grönsakslandet, Maskrosteatern.

Registöd

Pettson och Findus får Julbesök, Maskrosteatern, Falkenberg

Kostym

Ruskaby skola, Hallarnas skådespelarlag

Hamlet, Hallarnas ungdomsteatertrupp Hydra

Trettondagsafton, Kulturskolan Halmstad

Hamlet, Kulturskolan Halmstad

Herregården Ransberg, Hembygdsrörelsens berättarteater

Hotellmordet 1910, Kulturföreningen Fenix i Laholm

Arkeologidagarna, Laholm

Killen som ramlade ner från himmelen, Kultur för äldre, HBF.

Föreläsningar

Om teater och kroppsspråk för ABF

Om Slottsspelet för Rotary

Investering

En körgradäng

Kostymprovning inför Hamlet. Foto: Ika Nord

Upphängt och Uppsorterat. Foton: Ika Nord

ANALYS AV MÅLUPPFYLLELSE

Problemet med att möta teatergrupper i norra Halland kvarstår. Genom ATR-festivalen och tillhörande halländsk teaterdag har givits möjligheten, men det känns som att det återstår mycket arbete för att vi ska nå brett med vårt stöd. Vi vidtar några åtgärder inför år 2024 som dels handlar om en regional teaterfestival och dels frigör vi resurser att kunna arvoda fler resurser.

Eftersom vi inte deltog i någon större föreställning under året så kom ATR-festivalen och gästspelet från den Ukrainska gruppen Creative School What If att utgöra vår huvudsakliga insats för att skapa möten mellan professionella och amatörer. Detta inte minst genom de professionella medverkande i de workshops som genomfördes.

Budgeterad fördelning av regionbidraget

Teaterkonsulent 810 000 kr

Verksamhetsmedel 2 000 kr

Summa utv.mål D: 812 000 kr

Om den ekonomiska redovisningen

När detta skrivs har vår styrelse ännu inte fastställt den ekonomiska redovisningen för år 2023. Därför använder vi oss av budgeterade medel i den här redovisningen. I slutet av mars månad kan vi redovisa den fastställda redovisningen. Den sänds också till Region Halland tillsammans med övriga handlingar inför bildningsförbundets årsmöte.

VI HAR GJORT uppdelningen av kostnader och intäkter efter uppdragen som de är formulerade i överenskommelsen mellan Region Halland och Hallands bildningsförbund. Eftersom verksamheterna delvis samverkar inbördes är gränsdragningen sällan exakt.

UNDER RUBRIKEN GEMENSAMMA kostnader ingår de personalkostnader som inte låter sig delas på (vissa försäkringar, personalaktiviteter etc), kostnader för länsbildningskonsulent och ekonom, lokalkostnader, datasystem, etc. Som alltid står vi till förfogande med en mer utförlig ekonomisk redovisning för den som önskar.

Sammanställning över budgetering av regionala bidrag samt övrig finansiering

Särskilt uppdrag	Regionbidrag från		Övriga intäkter	Kostnad	Resultat
	DNKS	RS			
A. Kultur för äldre	1 706 000	0	1 176 750	-3 060 500	-177 750
B. Kulturförmedling	617 000	0	2 200 000	-2 817 000	0
C. Kultur och hälsa	0	0	0	0	0
C. Hall. Överenskommelsen	311 000	200 000	0	-538 000	-27 000
D. Hembygdsrörelsen	937 000	0	1 293 000	-2 297 000	-67 000
E. Teaterföreningar	812 000	0	380 000	-1 195 000	-3 000
Gemensamma kostnader	2 292 000	0	68 000	-2 358 000	2 000
SUMMA:	6 675 000	200 000	5 117 750	-12 265 500	-272 750

Och här blev det plats för fler bilder från Kulturarvsfestivalen som hölls på Hallandsgården den 13 maj.

För samtliga foton står Kerstin Nordholm.

